

דאליזער

עלון לשבת קודש

דברי מחשבה והלכה, ומהנעשה בבתי הכנסת

נושא השבוע: נישואין (נ)

הפטרה: " ואישה אחת" (מלכים ב, ד)

יט' חשוון תשפ"ד 1498 (שנה כט')

פרשת וירא

"וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו אֵיזָה שָׂרָה אֲשֶׁתְּךָ וַיֹּאמֶר הִנֵּה בְּאוֹהֶל" (יז, ט)

מובא בגמרא בבא מציעא (זפ): שידעו מלאכי השרת היכן הייתה שרה אימנו, אם כן למה שאלו? להודיע שהייתה צנועה כדי לחבבה על בעלה.

אף שברא הקב"ה את חוה קישט אותה ב-24 קישוטים ותכשיטים ורק לאחר מכן הביאה לפני האדם וזאת למרות שהייתה האשה היחידה בעולם כדי לחבבה לבעלה.

(מדרש בראשית רבה יח, א)

לומר לנו הנשים כמה חשוב להתנאות לכבוד הבעל כי זאת מהותה ונשיותה של האישה שתענוד את תכשיטיה היפים לכבוד בעלה אך כמובן בתוך הבית פנימה תהיה מקושטת ומטופחת ולא ברשות הרבים שלא תמשוך אליה עיניים מיותרות. ובזה שנוהגת כן ירבו השלום והאהווה ביניהם.

"ויהי אזור הזכרים האלה ויוגד לאברהם לאמור הנה ילדה מלכה גם היא בנים"

לחזור אדויר" (כב, כ)

אחרי אלו דברים?

לאחר ששב אברהם מן העקידה הרהר בליבו: אילו היה יצחק בני שחוט כבר, הוא היה הולך מן העולם בלא בנים, לכן הייתי צריך להשיאו עם אחת מבנות שלושת ידידי, ענר, אשכול וממרא, ואף על פי שאינם ממשפחתי, כי הם מזרע כנען. אבל יודע אני שהם הגונים מאד, שהרי העיקר הוא שהאישה תהיה טובה. אמר לו הקב"ה: אל תחשוב כך, כי עתה נולדה כלתו של יצחק מזרעם של נחור ומלכה.

ומנה הכתוב את בניהם, ומבתואל בנם נולדה רבקה. אף על פי שהיו כבר זקנים ולא היו להם בנים, למען אברהם נעשה להם נס וילדו.

האושר תלוי בנקודת המבט (הרב מרדכי רוט)

מעשה שהיה

לפני תקופה ארוכה פגשתי יהודי יקר שסיפר לי: המושג של אדם 'קשה יום' זה אני,

אני עובד מאוד קשה לפרנסת משפחתי.

אני קם בשעת בוקר מוקדמת, אץ רץ לטבול במקווה ולהתפלל במניין ומשם היישר לאוטובוס הקרוב על מנת להגיע בזמן לעבודתי. אני עובד עבודה פיזית קשה ומייגעת, כאחראי על קו אספקה של מוצרים. בכל יום אני סוחב ומרים חפצים כבדים, אין לי כמעט דקה לנוח. אני חוזר הביתה מאוחר, בסביבות שבע וחצי בערב, בקושי מספיק לראות ולנשק את ילדי הקטנים.

גופי כואב ודואב אחרי יום של מאמץ פיזי, בקושי אני מצליח להתרכז בשיעור הדף היומי ולאחריו אני כבר ממוטט לגמרי. אני מדבר קצת עם אשתי, קורס למיטה ובתוך שנייה וחצי נרדם וחוזר חלילה.

יש לי אליך שאלה: 'למה כל כך קשה לי, למה לא יכול להיות לי קצת יותר כסף – לפחות כמו אותו פלוני?' ונקב בשם של אדם עשיר מפורסם שנמצא בקהילה אליה הוא משתייך.

תראה איזה חיים יש לו. אני לא אשקר לך אבל אני ממש מקנא בו, אני יודע שהוא יוצא עם אשתו

זכרו! מילים יכולות לפתוח לב סגור או לסגור פה פתוח השתמש בהם בתבונה

ע"פ "אור החיים" אופק תל אביב * **לא לעיין בזמן תפילה** * שקיעה 4:50-4:46 * סוף זמן ק"ש 8:07-8:11

כניסת שבת: 4:30 יציאת השבת: 5:20 יציאת ש"ת: 5:56

לטיולים, מסעדות ונהנה ממנעמי העולם הזה ובעצם מה חסר לו? קצת רווחה כלכלית לא תזיק ליי, סיים בעצבנות. כשהוא רק הזכיר את השם של היהודי העשיר ואיך הוא מקנא בו, אמרתי לעצמי במחשבה: "לו היה יודע איזה חיים יש לאותו עשיר ועם מה הוא מתמודד, הוא ממש לא היה רוצה להיות במקומו וגם לא לקחת את כספו אך את זה הוא כמוכן לא ידע".

אשתו של אותו עשיר הולכת פעמיים בשבוע לטיפול בדיאליזה בבית חולים כבר מספר שנים, וכתוצאה מזה היא נכנסה לדיכאון קשה.

פעם אמר לי אותו עשיר: "כולם חושבים שאני מאושר ושמח, אבל אף אחד לא יודע מה באמת מסתתר מאחורי המסכה שלי".

לפעמים אני פוגש אנשים אכולים מקנאה: "למה יש לאחרים כך וכך, ולעומת זאת הם סובלים והם מביאים לי דוגמאות מכל מיני אנשים מסביב. צריך לזכור שהעולם הזה הוא עולם השקר. מגיעים אליי אנשים מכל הסוגים עשירים מפורסמים, ואנשים רגילים שלא מוכרים לכולם.

את המפורסמים כולם מכירים ומדברים עליהם, ומטבע הדברים הקנאה מבצבצת, אבל את ההתמודדות שלהם אף אחד בעולם לא יודע מלבדם. אחד מתמודד נפשית, האחר מתמודד עם בן זוג קשה, יש שמתמודד עם ילד בעייתי והאחר עם בעיה בריאותית. לכל אחד יש את הפעקל'ה שלו, את ההתמודדות שלו בעולם הזה ואי אפשר לברוח מזה.

כתוב בספר איוב (ה', ז'): "אדם לעמל יולד", אי אפשר לברוח בעולם הזה מהתמודדות וקשיים, גם כשנראה שהשני נהנה וחוגג את האמת כולה אנו לא באמת יודעים.

תמיד צריך לחיות עם אמונה חזקה בבורא עולם שזה התיקון שלי וזה הכי לטובתי, וכל מה שאני עובר בעולם הזה זה לטובת תיקון נפשי, רוחי ונשמתו לנצח והעולם הזה הוא רק פרוזודור לעולם הבא.

אל תרצו להיות משהו אחר, תאמינו לי! אחרי כל כך הרבה שנים שראיתי כ"כ הרבה סוגים של אנשים לעולם אל תאמינו למה שאתם רואים מול העיניים כי הכול זה שקר. אנשים בחוץ רק יראו מה טוב להם ואת ההצלחות שלהם, אבל אף אחד באמת לא יספר לך מה הוא עובר בחייו הפרטיים.

במסכת אבות (פ"ד משנה כ"א) נאמר: "הקנאה והתאוה והכבוד מוציאים את האדם מן העולם".

אל תרצה להיות משהו אחר או את מה שיש לו כי אם אתה רוצה את מה שיש לו אתה צריך לקחת את כל החבילה שלו כנאמר (שמות כ' י"ג): "לא תחמוד בית רעך... וכל אשר לרעך" – כולל הצרות שלו!!!

גם אם נראה שבחוץ הכול נוצץ, העולם הזה זה עמל והתמודדות. והשאלה היא האם קיבלנו את הכול באמונה ובשמחה ולקחנו את הכאבים שיש לנו וקשרנו אותם להשם יתברך, ואנחנו חיים באמונה שלמה שהכאבים והייסורים זה ממנו ומחמתנו או שמא ח"ו לא?

אני מכיר אנשים עשירים גדולים מאוד ואין להם שלוה וכמו שאמר המן: "וכל זה איננו שווה לי".

עשיר אחד שפגשתי אמר לי: "כולם מדמיינים שאני מאושר, אבל אנשים לא יודעים שכל הזמן אני בלחץ על הכסף שיש לי, יש לי חרדות שאולי יום אחד אני אפשוט את הרגל ואישאר בלי כלום".

רק דבר אחד יכול לתת מרגוע לאדם, זה האמונה שמה ששלי שלי! ואגורה שחוקה שלא אצלי לא שייכת לי, וכל מה שאני עובר בעולם הזה זה הכול טוב בתכלית הטוב שרק יכול להיות.

ואם נלמד להסתכל על כל הטוב שכן יש לנו ולהודות עליו נרגיש עשירים ובריאים, ונדע להכיר בכל הטוב הזה שאנחנו לא שמים לב אליו בגלל שתמיד אנחנו רוצים משהו אחר שלא שייך לנו.

ונוכח בסופו של דבר שמה שאנו חושקים אנו לא מקבלים ונשארים רק עם הקנאה וכאבי הלב, האם זה כדאי? להלן סיפור שממחיש את הדברים:

מדי יום חלף אריה לייב, שואב המים הקשיש ליד בית המדרש כשעל כתפיו דליי המים. בכל פעם שרבי ישראל הבעש"ט ראה אותו, הוא היה שואל לשלומו. בדרך כלל הוא היה משיב: "ברוך השם, תודה לק-ל", וממשיך בדרכו. אך יום אחד הייתה נסוכה ארשת עצבות על פניו של שואב המים: "רבי, נחמד מצדך לשאול לשלומי. אז איך אני מרגיש? לא טוב! יום יום אני סוחב דליים כבדים. גבי כואב, אני הולך ומזדקן, אתה יודע... מגפיי בלויים, אך אין לי כסף לחדשים. משפחתי גדולה, המשא גדול מדי.

ילדיי זקוקים לאוכל, לנעליים ולבגדים. התושבים בבתים החדשים בקצה העיירה רוצים עוד ועוד מים, אך הם בנויים על גבעה ודליי המים כל-כך כבדים, אני עייף..." ובאנחה הרים את דליו והלך

משם, כשהוא גורר את רגליו בכתפיים שחוחות. לאחר כמה ימים שוב פגש הבעש"ט את שואב המים ודרש בשלומו הפעם פניו של שואב המים קרנו והוא השיב: "ברוך השם, רבי, שלומי טוב. יש לי עבודה ואני יכול לפרנס את משפחתי. התברכתי במשפחה גדולה, כל כך הרבה ילדים מתוקים... אני מאושר שאני יכול לקנות בעבורם אוכל ולשלם את שכר הלימוד. תושבי הבתים החדשים שנבנו לאחרונה על הגבעה רוצים עוד מים וזו הכנסה נוספת עבורי, ברוך השם! אלוקים מטיב עמי!", חיך הבעש"ט ובירכו בכמה מלות עידוד. הרים, שואב המים את דליו הכבדים והלך לדרכו.

תלמידיו של הבעש"ט לא הבינו, כיצד שואב המים הקשיש הפך לפתע לאדם שמח? הביט הבעש"ט בתלמידיו, "האם שמעתם מה אמר אריה לייב זה עתה? הוא אמר: 'ברוך השם, תודה לך-ל', הוא יודע שהכול מבואר העולם. לפני כמה ימים הוא שכח זאת ולכן היה מדוכא. אפילו כשהמצב קשה, תמיד יש על מה להודות ולשבח את האלוקים! אם רק מכירים בכך, כבר מרגישים יותר טוב. דליו של אריה לייב כבדים היום ממש כפי שהיו לפני כמה ימים, והוא עדיין עני, אך נקודת המבט שלו השתנתה. עכשיו הוא רואה מה חשוב ומה לא חשוב, והוא יודע מי נתן לו את הכול ולכן הוא שמח ומאושר", אפשר להיות האיש הכי מאושר אם משנים את החשיבה, תלוי בנו!

פיצד בוחרים בן/בת זוג לנישואין

פינת ההלכה

א. צריכים כל בחור ובחורה שנמצאים בשידוכים להתפלל להקב"ה שייזמן להם את הזיווג ההגון והטוב ביותר עבורם, בריא ושלם הולך בדרך ה', ירא שמים ובעל מידות טובות (גמ' זכרות ח., ולחטונה לרב אבנר קוואס עמ' 75, זוגיות עם נגס לרב מיכאל לסרי עמ' 22).

הפגישות

ב. לאחר שקיבלנו הצעת שידוך וביררנו על המועמדות ונראה לנו מתאים מתקדמים לשלב הבא "הפגישות". הפגישות צריכות להיות תכליתיות מתוך כוונה לבדוק התאמה בתחומים שונים ולא צורה של בילוי ודיבורים סתמיים (ולחטונה עמ' 24).

ג. פגישה ראשונה- בדיקה של התאמה "בשיחה" וב"מראה".
ב"שיחה"- שהשיחה ביניהם זורמת והם חשים נוח ונעים וישנה הבנה הדדית בשיחה ביניהם [ולא שאחד מדבר גבוהה והשני לא מבין אותו].

ב"מראה"- המראה צריך להיות ברמה שבני הזוג ירגישו נעימות ונוחות איש במראה רעהו. אין צריך לחפש יופי בקיצון כיוון שהדבר עלול להזיק, מה גם שבמשך השנים היופי הולך ונשאר עם האופי לכל החיים (ולחטונה עמ' 24, המדריך לנישואין מאושרים לרב זמיר כהן עמ' 206).

דוגמא ממעשה שהיה: מספר הרב אבנר קוואס שליט"א, שאלתי פעם בהרצאה לרווקות: "יש לפניך בחור עם אף עקום אבל עם אופי מקסים, הוא גם רגיש וחכם. ולעומתו יש לפניך בחור עם אף יפה ומושלם אבל האופי שלו גרוע, על מה היית מוכנה להתפשר על האף או על האופי???"
טוב להתפשר על האף ולא על האופי, את האף אפשר לישר בקלות אבל את האופי קשה מאוד לישר. אך אם בפגישה יש הרגשת דחיה וסלידה מהצד השני, אין צורך להכריח את עצמנו להמשיך ונסיים את הקשר (ולחטונה עמ' 32-32, המדריך לנישואין מאושרים עמ' 206-205).

כמו כן נברר בפגישה זו את הפרטים הראשוניים שקיבלנו על המועמדות: שם, גיל, עיסוק, מגורים וכן פרטים על משפחה- אחים אחיות והורים (ולחטונה ס).

דוגמא ממעשה שהיה: לבחור ישיבה הוצעה בחורה בוגרת סמינר. הם נפגשו מס' פגישות, והיתה הסכמה "שכלית" ביניהם ולא היתה סיבה הגיונית שהראתה שהם לא מתאימים, אבל לא היה שום רגש ביניהם לא היה את ה"קליק". הם העלו את הבעיה בפני ראש הישיבה של הבחור והוא השיב להם שהרגש והאהבה יבואו לאחר החתונה [עם הנתינה זה לזו]. האירוסים נחגגו ולאחר מס' חודשים הם התחתנו. בכל נישואין טריים יש קשיים שהעצמו במקרה זה כוון שהיו ללא רגש כלל "שיחפה" על הקשיים וייתן חיזוק לקשר כדי לעבור את ה"גלים". בנוסף לכך היתה הסכמה בסגנון תלותי שהלכה וסיפרה כל דבר קטן להוריה והם הפכו כל "זבוב" ל"פיל". כל אחד מהצדדים הלך לרב משלו שיעץ לו מה לעשות והתוצאה... הזוג נמצא כיום בתהליכי גירושין מס' חודשים.

ד. פגישה שנייה- נשוחח על השקפות חיים בקווים כללים.
יש לבחון את הרמה וההשקפה הרוחנית האם היא תואמת? ומהם השאיפות בנושא זה? מכוון שעשויים להיות פערים שיגרמו לסכסוכים ומריבות אחרי החתונה (ולחטונה עמ' 33)

יש לבדוק את מידת יראת השמים שמתבטאת:
בבחור- קביעת עיתים לתורה במשך השבוע, ואם הוא בחור ישיבה האם קובע עיתים לתורה בזמן החופשות מהישיבה, מידת שמירת העיניים, שמירת הלשון, הקפדה על קיום ההלכות.
בבחורה- צניעות בלבוש, בהתנהגות ובדיבור (המדריך לנישואין מאושרים עמ' 206).

דוגמא מעשית: אין לקבל הצהרות כגון: "אני אתחזק אחרי החתונה" או "מה שתבקשי אני אעשה בנושא הדת". על הצהרות כאלה אסור לסמוך מכון שאם עושים זאת בשביל משהו ולא לכבוד בורא עולם שהוא ערך מוחלט, אז מחר כשהיה ויכוח או ריב כלשהוא, זה שהבטיח יאמר: "לא מגיע לך שאני אעשה זאת", או "אני לא זורם עם זה", או "אני לא בקטע" ... ואז המחלוקת תהיה חריפה הרבה יותר והאכזבה תהיה קשה מנשוא (ולחטונה עמ' 46).

דוגמא ממעשה שהיה: בסוף תקופת בית שני חי בארץ ישראל עשיר גדול ושמו היה כלבא שבוע. לכלבא שבוע היתה בת ושמה רחל. יום אחד הלכה רחל לצאן אביה ושם הבחינה בעקיבא שהיה רועה צאן אצלו. היא ראתה את צניעותו וחוכמתו אע"פ שלא היה יודע קרוא וכתוב ובלילה גמלה ההחלטה להינשא לו. היא הציעה לו להתחתן איתה בתנאי שאחרי החתונה יעזוב את הצאן וילך ללמוד תורה ... ועקיבא הסכים. כלבא שבוע אביה התנגד לנישואין שלה עם רועה צאן אנאלפבית וללא יחוס, אך היא התחתנה עם רועה הצאן חסר רכוש שחי חיי עוני משווע ...

אחרי שבע ברכות אמרה רחל לעקיבא: "עקיבא הבטחת שתלך ללמוד תורה..." והוא השיב: "נכון, אבל את ההבטחה הזו קשה לי לקיים... וחוש מזה לא מתאים לי ללמוד, אני לא בקטע של הדת..."

רחל חיכתה שנה שלמה בסבלנות !! עד שגילה לה את הסיבה שהוא נמנע ללמוד כיוון שהוא מתבייש שיאמרו עליו אנשים "עקיבא עם הארץ בן 40 ולומד אותיות עם ילדים קטנים?". היא שלחה אותו לשוק עם חמור ועליו גידולי עגבניות, בימים הראשונים אנשים התפלאו וצחקו עד שלבסוף התרגלו הבין עקיבא שאנשים מתרגלים מהר למצבים מגוחכים ואז הלך ללמוד בהתמדה 24 שנים עד שהפך לגדול הדור. וזה בזכות רחל וסבלנותה הארוכה אבל אנו לא מסוגלים לזה ולא נוכל לסמוך על הבטחות שניתנו לפני החתונה (ולחטונה עמ' 47-49).

ה. פגישה שלישית- נדבר על נושא חינוך ילדים, נברר לאיזה סוג מוסדות היינו רוצים שהם ילמדו, האופי של החינוך בבית. מה יהיו הקווים האדומים לפיהם ננהיג את הבית.

הסבר: הרבה רווקים חושבים שאין צריך לדבר על נושא חינוך ילדים וטענתם: "עוד לא התחתנו ועדיין אין לנו ילדים, כשנגיע לגשר נחצה אותו" צורת חשיבה זו שגויה, אדרבא אם לא נדבר על זה כשאנו רווקים ולא נתאם עמדות, אז כשהילדים יגדלו, הפערים בין אמא לאבא יתחדדו והרבה ויכוחים ומחלוקות יהיו סביב חינוך הילדים והניזוקים העיקריים מכך יהיו הילדים (ולחטונה עמ' 33).

כדאי עוד לשוחח על תרחישים שיכולים לקרות בחיים, ולברר כיצד היינו מתמודדים איתם. זה נותן לנו פתח להשקפת עולמו של בן/בת זוג ויכולתו להתמודד עם בעיות (ולחטונה עמ' 33).

ו. פגישה רביעית והלאה- כדאי לבדוק עד כמה שניתן את אופיו ומידותיו של בן/בת הזוג. חז"ל מסרו בידנו מפתח לבדיקה זו (גמ' עירובין סה): "בשלשה דברים אדם ניכר בכוסו ובכיסו ובכעסו".

"בכוסו"- כשנמצאים במקום שאוכלים ולא הגישו לו את מה שהוא רוצה או שהאוכל לא לטעמו נראה את מידת סבלנותו ואופן התנהגותו.

"בכיסו"- בשעת הפגישה נתבונן אם מוציא מכספו בצורה מבוקרת או פזרנית או שמא קמצנית. **"בכעסו"**- אלו מילים הוא מוציא מפיו בשעה שכועס, היכן עוברים הקווים האדומים שלו.

ננסה לבדוק תגובת בן/בת זוג לאיחור של כ-40 דקות שאיחרנו במתכוון ולא במתכוון. האם הוא סבלני במהלך הפגישה, או שהוא יוצא משלוותו ולא מפסיק לדבר על האיחור שענינו "יורקות אש" (אם זוהי התנהגותו בפגישה שבא הוא אמור לעשות רשם טוב, אז יש להסיק שזו תהיה תגובתו (אם לא גרוע יותר) בחיי הנישואין.

מבחן נוסף לכעס, כשהוא מבקש משהו מסוים נביא לו משהו אחר ונתבונן מהם תגובותיו (ולחטונה עמ' 33-35).

להעיר ולעורר

- א. חייב כל אדם [נשים פטורות] מגיל 13 לקרוא בכל שבוע את פרשת השבוע "שניים מקרא ואחד תרגום" בנוסף לקריאת התורה ששומע בבית הכנסת בכל שבת (פ"ע אור"ח סי' רפה ס"א, ילקו"י סי' רפה ס"ט) שכל המשלים פרשיותיו עם הציבור מאריכים לו ימיו ושנותיו (גמ' זכרות ה):**
-היינו לקרוא את פרשת השבוע כל פסוק פעמיים ופעם אחת תרגום (אונקלוס- שנמצא בצד המקרא) וכך פסוק פסוק עד סיום הפרשה (מגן אברהם סי' רפה ס"ק א, ילקו"י ס"ח).
-יש נוהגים לקרוא בכל יום אחר תפילת שחרית [חוק לישראל] מקצת הפרשה "שניים מקרא ואחד תרגום" ומסיימים בערב שבת (משנ"צ סי' רפה ס"ק א, ילקו"י ס"ט).
-מי שהשעה דחוקה לו יכול לקרוא את פרשת השבוע כולה ושוב לקרוא כולה ואז לקרוא את כל התרגום על הפרשה כולה (ילקו"י ס"ט).
- ב. השנה, שנת תשפ"ד שנת "מעשר שני" להפרשת תרומות ומעשרות. בירקות זה מ-א' תשרי עד סוף השנה ובפירות מ-טו' בשבט תשפ"ד ועד טו' בשבט שנה הבאה.**

דרוש מפיץ ללא תשלום לחלק את העלונים בחלק מבתי הכנסת באזור ב' אשדוד טל: 08-8644452

טל: 08-8644452 אתר העלון: alonhaihud.co.il דוא"ל: haihud.ashdod@gmail.com